

Vuosikertomus 2017

INVALIDISÄÄTIÖ

Sisällysluettelo

[Toimitusjohtajan katsaus](#)

[Invalidisäätiö – täältä töihin](#)

[Invalidisäätiö lukuina](#)

Ammatillinen koulutus

[Jokaisella on oikeus kykyjensä mukaiseen työhön](#)

[Hyötytyötä yrityksille opiskelijoiden tehotiimillä](#)

[Sokeat Taitaja2017-voittajat poistivat ennakkoluuloja](#)

[Opiskeluvalmentajat ehkäisevät opintojen keskeytyksiä](#)

[Vankiloissa opiskelevien oikeus erityisopetukseen päättyy](#)

[Virtuaalitodellisuus opetuksessa](#)

[Opiskelijataidetta nimekkäiden ammattilaisten ohjauksessa](#)

Työllistymis- ja valmennuspalvelut

[Koto-SIB pikaintegrooi tuhansia maahanmuuttajia](#)

[Lähes puolet mielenterveyskuntoutujista takaisin työelämään](#)

[Jatkopolkua pitkäaikaistyöttömille](#)

[Lähes sata osaavaa työntekijää tuottavassa työssä](#)

Vuorovaikutteista tukea

[Jätemuovikukkia sadalle työllistymistä edistäneelle taholle](#)

[Gallerian tilat uudistuivat](#)

[Rosa Liksom sijoitti 100 taideteostaan oppilaitokseen](#)

[Säätiölle lähes puolen miljoonan euron arvoinen testamenttilahjoitus](#)

Toimitusjohtajan katsaus

Me olemme osa digitalisoituvaa maailmaa, jossa vastuu toisistamme on kasvanut entisestään. Visionamme mukaisesti tuotimme osallisuudesta ja työstä merkitystä ihmisille.

Kehitimme toimintaamme vuonna 2017 kaikilla osa-alueillamme. Olemme entistä valmiimpia tukemaan jokaista palvelujemme piirissä olevaa ihmistä täältä töihin, uudistetun strategiamme ja toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin mukaisesti.

Viime vuoden aikana panostimme erityisesti opiskelijoiden jatkuvan haun valmisteluun sekä työelämäyhteistyön kehittämiseen.

Valmennus- ja työllistämispuolen hanketoiminta tuotti hyviä tuloksia ja loimme myös uuden työtoiminta-konseptin pitkäaikaistyöttömien työllistymisen tueksi.

Olemme valmistautuneet toimintaympäristömme muutoksiin ennakoivasti ja uskomme kykyymme vastata tulevaisuuden muutoksiin menestyksekkäästi.

Juha Keski-Filppula
vt. toimitusjohtaja

Invalidisäätiö – täältä töihin

Invalidisäätiön yhteiskunnallisena tehtävänä on työskennellä sen hyväksi, että mahdollisimman moni pystyy toimimaan suomalaisen yhteiskunnan täysipainoisena jäsenenä.

Invalidisäätiön suurin toiminnallinen kokonaisuus on pääkaupunkiseudun suurin ammatillinen erityisoppilaitos Keskuspuiston ammattiopisto. Oppilaitos kouluttaa erityistä tukea tarvitsevia nuoria ja aikuisia sekä toimii erityisopetuksen osaamiskeskuksena.

Toinen Invalidisäätiön yleishyödyllinen kokonaisuus on työllistymistä, työssä pysymistä ja työssä jaksamista edistävä asiantuntijayksikkö Orton Pro. Yksikön tavoitteena on henkilön työllistäminen joko nykyisiin tehtäviin tai kouluttautuminen täysin uudelle alalle.

Yhdistävä tekijä kaikelle toiminnallemme on halu ymmärtää asiakkaan tarpeita ja tarjota niihin paras mahdollinen ratkaisu.

Invalidisäätiö lukuina 2017

38,5 M€
Toiminnan tuotot

Työelämäpalvelujen
asiakasmäärä
1040

Ammatillisen
koulutuksen
kokonaistuotto

31,1 M€

Työtoiminnan
asiakkaita
227

Ammatillisen
peruskoulutuksen
opiskelijakohtainen
yksikköhinta

31820 €

Henkilöstömäärä **491**
naiset 353, miehet 138

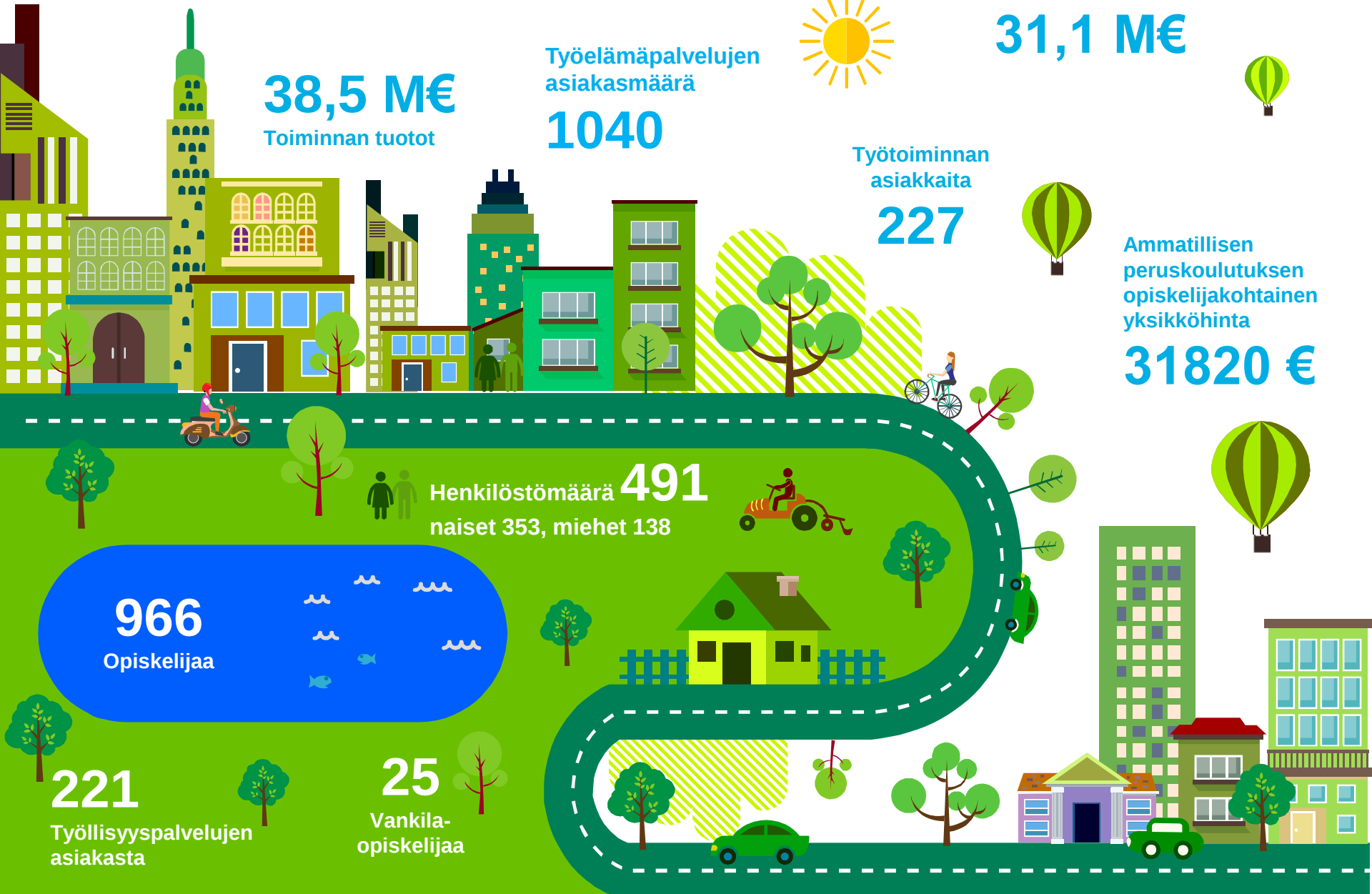
966
Opiskelijaa

221

Työllisyyspalvelujen
asiakasta

25

Vankila-
opiskelijaa

Vaikuttavaa toimintaa 2017

48 %

Mielenterveyskuntoutujista
sijoittui takaisin työelämään

70 %

Valmennetuista
pitkäaikaistyöttömistä
sijoittui takaisin työelämään tai
ammattilliseen koulutukseen

Opintojen
keskeyttäminen
väheni

1,5 %

Oppilaitosten yksilötyöhön-
valmennuksesta työllistynyt

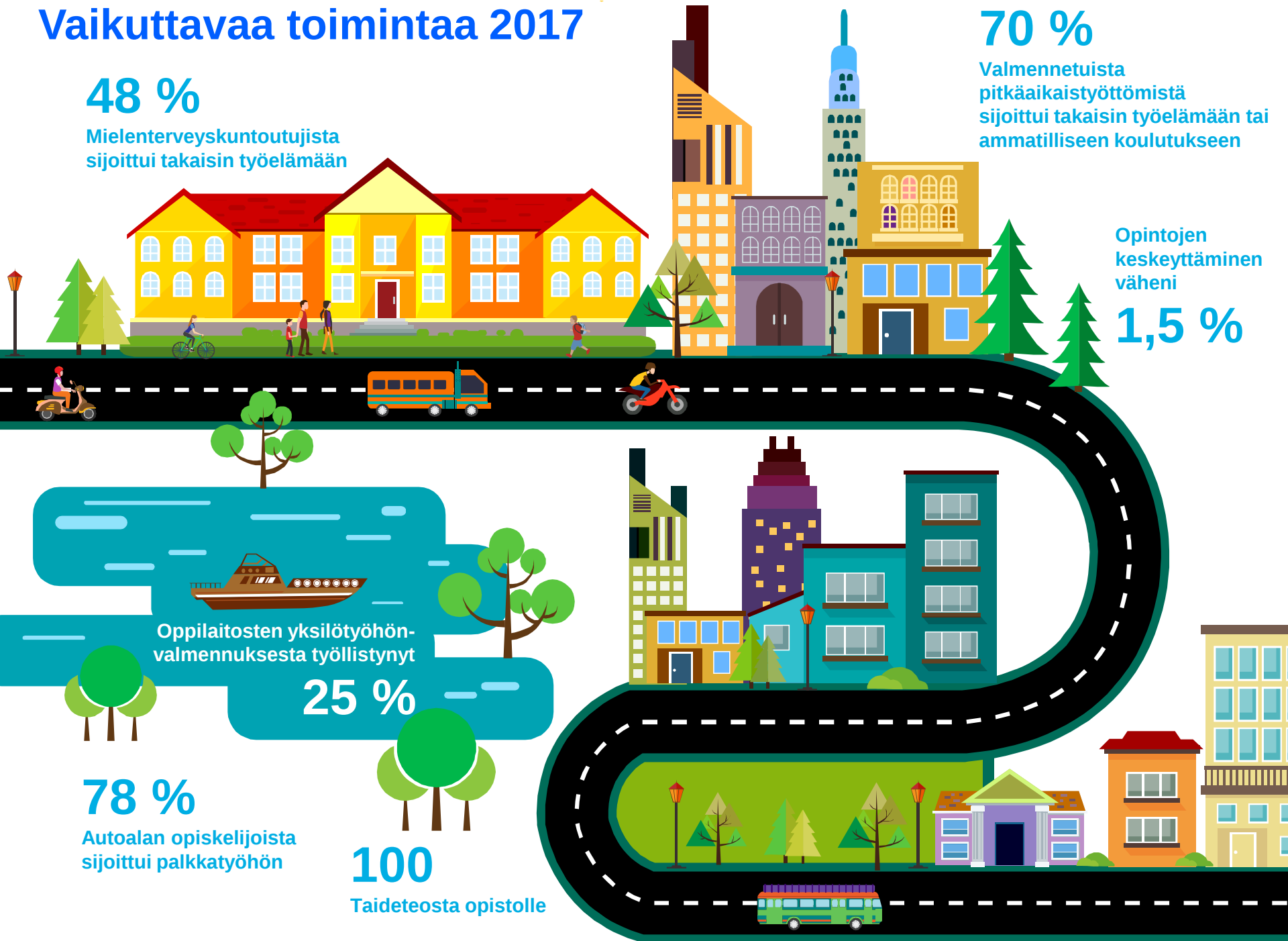
25 %

78 %

Autoalan opiskelijoista
sijoittui palkkatyöhön

100

Taideteosta opistolle

Ammatillinen
koulutus

Jokaisella on oikeus kykyjensä mukaiseen työhön

Opettajan läsnäolon ansiosta myös enemmän tukea tarvitsevat opiskelijat pääsevät mukaan työelämään. TELMA-koulutuksessa tekemällä oppiminen ja ohjaava ote korostuvat. Opiskelijoiden tehtävien räätälöinti kunkin osaamista vastaavaksi sekä yrityksen sitoutuminen työskentelyyn ovat kaiken a ja o.

Ahkerat ja motivoituneet opiskelijamme tekivät Kauppakeskus Itiksessä sekä Helsingin Messukeskuksessa avustavia siivoustehtäviä SOL Palveluiden ammattilaisten rinnalla.

Erinomainen yhteistyömme SOL:n kanssa on loistava esimerkki toimivasta yritysyhteistyöstä parhaimmillaan.

Vastuullinen yritystoiminta on uusi musta.

Hyötytyötä yrityksille opiskelijoiden tehotiimillä

Yritykselle ison opiskelijaryhmän työllistämisen etu on tehokkuus: valmista syntyy nopeasti. Kiinteistönhoidon opiskelijamme huolehtivat jatkossakin helsinkiläispuistojen viihtyvyydestä ja siisteydestä Staran kaupunkitekniikan aliurakoitsijoina.

Opiskelijan ammatillinen oppiminen laajenee oman oppilaitoksen ulkopuolella. Bonuksena opiskelijat oppivat paikallistuntemusta ja liikkumista paikasta toiseen. Näkyvän ja aidosti tuloksellisen työn tekeminen aktivoi nuoria ja nostaa ammatillista itsetuntoa.

Yritys-oppilaitos -yhteistyössä kaikki voittavat.

Sokeat Taitaja2017-voittajat poistivat ennakkoluuloja

Keskuspuiston ammattiopisto vastasi vuoden 2017 TaitajaPLUS-kisan järjestämisestä. Kilpailua Suomen parhaan tittelistä kävivät kokit, varastonhoitajat, lähihoitajat ja toimitilahuoltajat.

Ennakkoluulot karisivat, kun kultaa voittaneet lähihoitajamme todistivat, ettei näkövamma ole este työssä onnistumiselle.

Opiskelijamme hankkivat puhtaanapitotehtävissä aitoja työssäoppimiskokemuksia, tanssijat ja muusikot niittivät mainetta esiintymislavoilla ja nuori nainen pääsi toteuttamaan ensimmäisen valokuvanäyttelynsä kymmenille tuhansille ihmisille.

Kuvassa: LähihoitajaPLUS-kisan voittajakaksikko Perttu Viitala ja Ville Numminen.

Opiskeluvalmentajat ehkäisevät opintojen keskeytyksiä

Kaupunkien vähentäessä opiskeluhuollon tukiresurssejaan opistossamme heräsi syvä huoli erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden hyvinvoinnista. Paineen alla opistossamme timantisoitui täysin uusi tehtävänkuva, opiskeluvalmennus.

Aina tavoitettavissa oleva opiskeluvalmentaja pystyy tarttumaan käsillä oleviin ongelmiin ja huoliin heti, eikä opiskelija joudu odottamaan seuraavaa vapaata vastaanottoaikaa esimerkiksi psykologille. Valmentajan antama tuki ja turva sitouttavat nuoria opintoihin. Tämä näyttäytyi vuoden aikana opintojen keskeytys- ja oppilaitoksesta eroamisprosenttien madaltumisena.

Vankiloissa opiskelevien oikeus erityisopetukseen päättyy

Keskuspuiston ammattiopistolla on vuoden 2017 aikana ollut yhteensä 25 vankilassa opiskellutta opiskelijaa. Kaikki vangit ovat erityistä tukea tarvitsevia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei kuitenkaan myöntänyt vankilakoulutuksen jatkolupaa yhdellekään erityisoppilaitokselle. Tämä on alallemme iso menetys. Kriminaalihuollon tukisäätiö, ADHD-liitto, Erilaisten oppijoiden liitto ja OVA-verkosto ottivat kantaa vankien erityisopetuksen puolesta.

Vankien kuntouttava kouluttaminen on yhteiskunnallisesti erittäin kannattavaa. Arvion mukaan yhden syrjäytyneen henkilön elinkaari maksaa yhteiskunnalle vähintään 1,5 miljoonaa euroa. Yhdenkin erityistä tukea tarvitsevan vangin irrottaminen rikoskierteestä ja integroiminen yhteiskunnan osalliseksi ja tuottavaksi toimijaksi on säästö, puhumattakaan yhteiskunnan osallisuuden merkityksestä yksilölle itselleen.

Yhteistyö vankiloiden kanssa jatkuu opiskelijavetoisen verkkokaupan ja vankilakouluttajien ammatillisen tukemisen kautta.

Virtuaalitodellisuus opetuksessa

Virtuaalitodellisuus on todellisuutta ja lisätty todellisuus (augmented reality, AR) hyvin todennäköisesti tulevaisuutta opetuksessa Keskuspuiston ammattiopistossa.

Keskuspuiston ammattiopisto oli mukana VRobotiikka360-projektissa. Projektissa testataan, kehitetään ja otetaan käyttöön opetuksessa hyödynnettäviä digitaalisia pedagogisia ratkaisuja. Metsälän toimipaikkaan rakennetussa luokahuoneessa voi digitaalisessa ympäristössä opiskella pelin muodossa esimerkiksi jakohihnan vaihtoa autoon, opetuskeittiön toimia, kodin huoltoa ja maalaustelineiden kasaamista.

Virtuaalimaailma on turvallinen oppimisympäristö erityisesti silloin, kun harjoitellaan asioita, joissa on henkilön vahingoittumisen tai omaisuusvahingon riski.

Opiskelijataidetta nimekkäiden ammattilaisten ohjauksessa

Opistossamme käynnistyivät tietävästi maan ensimmäiset ammattilaisvetoiset taidekurssit erityistä tukea tarvitseville ammattiopiskelijoille. Opiskelijoille vapaavalintaiset kurssit kattavat koko taidetuotannon prosessin aina siveltimen ensivedosta omien näyttelytöiden ripustukseen.

Taidekurssien opettajina toimineet ansioituneet taidemaalarit **Olavi Pajulahti** ja **Tarja Teräsvuori** ovat järjestäneet omat taidenäyttelynsä Invalidisäätiön Galleriassa.

Opiskelu alan aitojen ammattilaisten ohjauksessa tuo oman eksotiikkansa opiskelijoiden työskentelyyn. Invalidisäätiö panostaa jatkossakin opiskelijoiden taidepainotteiseen koulutukseen.

Työllistymis- ja
valmennuspalvelut

Koto-SIB pikaintegrooi tuhansia maahanmuuttajia

Invalidisäätiö aloitti keväällä 2017 palveluntarjoajana Työ- ja elinkeino-ministeriön maahanmuuttajien kotouttamishankkeessa. Kolmivuotisen hankkeen tavoitteena on jopa 2500:n maahanmuuttajan nopea työllistyminen ja integroituminen osaksi suomalaista yhteiskuntaa suomen kielen opiskelun ja työhönvalmennuksen avulla.

Maahanmuuttajien työllistyminen tuottaa julkiselle sektorille huomattavia säästöjä verotulojen kasvaessa. Invalidisäätiön koulutukseen on tähän mennessä ohjautunut 55 asiakasta, jotka ovat työllistyneet muun muassa puhtaanapito-, ravintola- ja rakennusallalle.

Lähes puolet mielenterveyskuntoutujista takaisin työelämään

Ilmarisen ja Varman kanssa toteutettu, korkeakoulutetuille mielenterveyskuntoutujille suunnattu työhönvalmennuksen kehittämishanke, Ponnahduslauta takaisin työelämään, päättyi elokuussa 2017.

Tavoitteena oli työllistää mahdollisimman moni takaisin työelämään tavallista pidempien, jopa 1–2 vuoden työkokeilujaksojen ja henkilökohtaisen työhönvalmennuksen avulla.

Hankkeesta saatiin erinomaisia tuloksia, sillä 48 % mukana olleista asiakkaista kuntoutui työkykyisiksi. Kuntoutujat olivat olleet poissa työelämästä erilaisten mielenterveydellisten ongelmien vuoksi vuodesta jopa kuuteen vuoteen.

Jatkopolkuja pitkäaikaistyöttömille

TE- ja TYP-toimistojen asiakkaille suunnattua Studio Pro -hanketta toteutettiin vuosina 2014–2017. Hankkeen viimeisenä vuotena tavoitteena oli löytää jokaiselle yksilöllinen jatkopolku tulevaisuuteen henkilökohtaisen työhönvalmennuksen ja työkokeilun avulla.

Hankkeesta saatiin erinomaisia tuloksia, sillä mukana olleista 180:sta pitkäaikaistyöttömästä 24 % työllistyi avoimille työmarkkinoille, 36 % työkokeiluun, 9 % siirtyi koulutuksen pariin ja 31 % ohjautui muihin sosiaali- ja terveydenhuollon tai työllisyysneuvonnan palveluihin.

Hanke oli vaikuttamassa myös Invalidisäätiön Reitin-palvelukokonaisuuden syntyyn, minkä tavoitteena on löytää jokaiselle yksilölle väylä työelämään.

Lähes sata osaavaa työntekijää tuottavassa työssä

Seesam Pro edistää osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien yhteiskunnallista osallisuutta työtoiminnan ja valmennuksen keinoin.

Vuonna 2017 tuotannon parissa työskenteli viikoittain 80–90 työntekijää. Tuotantoyksikössä tehdään muovisaumausta ja erilaista alihankintatuotantoa vuosittain yli 1000:n projektin verran.

Lähes 200:n asiakkaan joukossa on lukuisia yhteiskunnallista toimintaa tukevia yrityksiä. Esimerkiksi Aarikka on jo usean vuoden ajan teettänyt kokoonpanotuotantoaan Seesam Prossa.

Yritykset ovat lisäksi rekrytoineet Seesam Pron kautta itselleen osaavia työntekijöitä.

Vuorovaikutteista
tukea

Jätemuovikukkia sadalle työllistymistä edistäneelle taholle

Seesam Pron tuotannosta ylijäänyt muovi sai vuoden aikana uutta käyttöä. Cotton Bullet Collectiven taiteilijat **Henna Tanskanen** ja **Hannah Ouramo** suunnittelivat muovijätteestä taideteoksia yhteistyössä Seesam Pron kuntoutujien ja työntekijöiden kanssa.

Muovista valmistettiin kukkakimppuja, jotka lähetettiin vuoden lopussa sadalle työllistymistä edistäneelle taholle, joiden joukossa oli niin yhteiskunnallisia vaikuttajia kuin yritysten edustajia.

Halusimme herättää projektilla keskustelua kierrätyksen lisäksi työn ja osallisuuden merkityksestä erityistä tukea tarvitseville.

Gallerian tilat uudistuivat

Invalidisäätiö uskoo vahvasti taiteen ja kulttuurin voimaannuttavaan vaikutukseen. 17 vuotta sitten Säätiö alkoi investoida kuvataiteeseen ja aloitti galleriantoiminnan asiakkaidensa, opiskelijoidensa ja henkilökuntansa iloksi. Taidetoiminta on näistä ajoista laajentunut ja syvenee entisestään osaksi Säätiön koulutus- ja työtoimintoja.

Säätiön kokoelma on kasvanut vuosien varrella jo 350 teokseen. Kokoelma sisältää suomalaisten eturivin kuvataiteilijoiden teoksia. Lokakuussa julkaistiin gallerian 16. vuosikirja. Näyttelyitä järjestettiin poikkeuksellisesti vain yhdeksän normaalin 11:n sijaan kahvilagallerian remontoinnin vuoksi. Remontin myötä kahvilaan saatiin lisää näyttelytilaa. Lisäksi veistospuiston terassitilaa laajennettiin ja remontoitiin.

**Rosa Liksom sijoitti 100
taideteostaan oppilaitokseen**

Kuvataiteilija **Rosa Liksom** deponoi Invalidisäätiölle mittavan kokoelman teoksiaan. Teokset sijoitetaan tulevaisuudessa Espoon Leppävaaraan nousevaan uuteen ja moderniin kampukseemme.

Erityisen tuen tarpeessa olevat ihmiset ovat taiteilijan sydäntä lähellä. Liksom halusi tuoda taiteen lähelle niitä, jotka sitä muuten eivät näe. Taulujen sijoittaminen opiston tiloihin oli luonnollinen valinta. Liksom haluaa sijoituksellaan tukea nuoria kokeilemaan omia kykyjään, antaa inspiraatiota sekä luoda uskoa itseensä.

Leppävaaraan sijoitettavassa kokoelmassa on teoksia jopa neljältä vuosikymmeneltä. Liksom on järjestänyt näyttelyn Säätiön galleriassa 2012 ja järjestää 60-vuotisjuhlanäyttelynsä galleriassa joulukuussa 2018.

Kuvassa: Colors, 1992, öljy kankaalle.

Säätiölle lähes puolen miljoonan euron arvoinen testamenttilahjoitus

Vuoden lopulla Invalidisäätiö sai merkittävän testamenttilahjoituksen turkulaiselta pariskunnalta, **Terttu Tammelta ja Viljo Heleniukselta.**

Testamenttilahjoitus on hyvä tapa tukea arvostamaansa yhteiskunnallista toimintaa.

INVALIDISÄÄTIÖ

Kuvat: Frank Leiman